

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра етнології і археології
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УСНА ІСТОРІЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.03 Історія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри етнології і археології
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Усна історія в сучасній школі
Викладач (-і)	Дрогобицька Оксана Ярославівна, к.і.н., доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-87
E-mail викладача	oksana.drohobytska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний 2. Вибіркові дисципліни 2.2. Цикл професійної підготовки
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 12 годин лекцій, 18 годин семінарських занять, 60 годин самостійна робота
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять, або ж щовівторка після занять з 13.30 до 16.00 в 619 аудиторії.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Усна історія в сучасній школі» є вибіркоvim курсом, передбаченим освітньо-професійною програмою для здобуття кваліфікаційного рівня бакалавр зі спеціальності 014 спеціалізації 014.03 Історія.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні етапи становлення усної історії, методика проведення усноїсторичних досліджень, особливості організації та пошукової роботи шкільного гуртка з «усної історії», шкільні проекти, спрямовані на дослідницьку роботу учнів. Важливою особливістю курсу є те, що він зорієнтований на вивчення найважливіших культурно-просвітніх, соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні через призму усноїсторичних досліджень, а також застосування студентами знань, умінь і навичок у майбутній професії.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)», які володіють знаннями з теорії та практики «усної історії» та інших суміжних гуманітарних наук; здатних вирішувати стандартні і нестандартні комплексні задачі в професійній педагогічній діяльності в основній (базовій) середній школі або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів історичних наук, освіти, методики навчання й ін. і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є: подати студентам системні, комплексні знання з проблем теорії та методології усноїсторичних досліджень; розвинути навички збору та фіксації джерельних матеріалів від респондентів; навчити використовувати в професійній і соціальній діяльності знання, отримані у ході опитувань очевидців; виробити в майбутніх вчителів навички самостійних оцінок і власних суджень із розглянутих історичних проблем; сприяти вихованню у студентів толерантності, національно-патріотичних почуттів, поваги до загальнолюдських цінностей.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільствознавчих предметів у навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає застосування теорій та методів професійно</p>	

спрямованих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці.

ЗК 4. Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність володіти системою знань із методики викладання історії і правознавства, з методики «усної історії», знати зміст навчальних програм та підручників, засоби, методи та основні прийоми навчання, способи перевірки знань та умінь учнів та критерії оцінювання їхніх навчальних досягнень, форми позакласної та позашкільної роботи та ін.

ФК 13. Здатність до оволодіння базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності студентів до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва.

ФК 14. Здатність проводити гурткову, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу.

ФК 17. Здатність формувати історичну свідомість, національну пам'ять, провадити громадянсько-патріотичне виховання серед молоді, ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного громадянського суспільства, виховувати правову свідомість та культуру в учасників освітнього процесу.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти ґрунтовними знаннями з вітчизняної і всесвітньої історії, необхідними для роботи в навчальних закладах середньої освіти.

ПРН 3. Знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів

ПРН 8. Вміти аналізувати, синтезувати, порівнювати історичну інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ПРН 14. Організовувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

ПРН 19. Здатність діяти на основі сформованих ціннісних орієнтирів; з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, усвідомлювати рівні можливості кожного члена суспільства та педагогічного й учнівського колективів, враховувати гендерний підхід, формувати історичну і політичну культуру, національну пам'ять, проводити громадянсько-патріотичне виховання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7-й семестр	014 Середня освіта (Історія)	4-й курс	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	семінари	сам. роб.	
Тема 1. Вступ до курсу «Усна історія в сучасній школі»	2		4	
Тема 2. Основні терміни і поняття курсу			8	
Тема 3. Інституалізація усної історії		4	4	
Тема 4. Інтерв'ю як метод «усної історії»	2	2	4	
Тема 5. Методика проведення наративного біографічного інтерв'ю		2	4	
Тема 6. Правила роботи з респондентом	2		4	
Тема 7. Порядок транскрибування інтерв'ю		2	4	
Тема 8. Аналіз інтерв'ю	2	2	4	
Тема 9. Організація гуртка усної історії в школі	2		4	
Тема 10. Основні проекти усноісторичних досліджень в Україні та їхнє виховне значення		4	8	
Тема 11. Педагогічна складова сучасних усноісторичних досліджень		2	8	
Тема 12. Конкурси шкільних проектів	2		4	
	ЗАГ:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у формі заліку. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 30 балів), балу за контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності становить максимального 100 балів.</p>			
Вимоги до письмових робіт	<p>Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з даної дисципліни.</p> <p>Контрольна робота включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3 теоретичні завдання (оцінюються по 10 балів кожне); 20 тестових питань (по 1 балу за кожне питання). <p>Приклади типового завдання для контрольної роботи:</p> <p>Завдання № 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> Предмет, завдання, основні поняття курсу. Організація гуртка «Усна історія». Правила проведення інтерв'ю. Тестові питання. 			

	<p>Контрольна робота виконується від руки на семінарському занятті № 8 (денна форма), або не пізніше ніж за 10 днів до початку сесії (заочна форма навчання).</p> <p>Під час дистанційного навчання письмова контрольна робота замінюється на тестову контрольну роботу (50 тестів по 1 балу за питання).</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:</p> <p>«5» балів – знання студента відмінні.</p> <p>Студент глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями з «усної історії», використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання. Відмінно оперує основними термінами і поняттями; знає особливості використання досліджень з «усної історії» в школі; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з «усної історії». На високому рівні вміє працювати з усними джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію; вміє систематизувати отриману в ході опитувань інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми, різні типи планів, готувати роздатковий матеріал, електронні бази аудіо і відеоінформації.</p> <p>«4» бали – знання студента добрі.</p> <p>Студент володіє теоретичними знаннями з «усної історії», використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання. Добре оперує основними термінами і поняттями; знає особливості використання досліджень з «усної історії» в школі; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з «усної історії». На належному рівні вміє працювати з усними джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію; вміє систематизувати отриману в ході опитувань інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми, різні типи планів, електронні бази аудіо та відеоінформації, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу. У деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.</p> <p>«3» бали – знання студента задовільні.</p> <p>Студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Погано оперує основними термінами і поняттями; не достатньо знає особливості використання досліджень з «усної історії» в школі. Не достатньо аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з «усної історії». Не завжди може систематизувати отриману в ході опитувань інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми, різні типи планів, готувати роздатковий матеріал. Не завжди вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, на належному</p>

	<p>рівні аналізувати результати усних досліджень.</p> <p>«2» бали – знання студента незадовільні.</p> <p>У відповіді є суттєві помилки. На належному рівні не вміє співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати матеріал з «усної історії». Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не може систематизувати отриману в ході опитувань інформацію, складаючи різноманітні таблиці, схеми, різні типи планів, готувати роздатковий матеріал</p>																												
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом. Студент(-ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» і виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом.</p>																												
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Для того, щоб одержати залік, студентам необхідно виконати всі види роботи і набрати не менше 50 балів. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 30 балів), балу за контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності становить максимально 100 балів.</p> <table border="1" data-bbox="528 913 1465 1216"> <thead> <tr> <th colspan="5">Поточне оцінювання та самостійна робота</th> <th rowspan="2">Сума</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Змістовий модуль 1</th> <th colspan="2">Змістовий модуль 2</th> </tr> <tr> <th>Поточне оцінювання</th> <th>Індивідуальне завдання</th> <th>Сума</th> <th>Поточне оцінювання</th> <th>Контрольна робота</th> <th rowspan="3">100</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T1-T6</td> <td></td> <td></td> <td>T7-T12</td> <td></td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>20</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>50</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table> <p>T1, T2 ... – теми занять.</p> <p style="text-align: center;">ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО КУРСУ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання курсу «Усна історія в сучасній школі». 2. Особливості використання досліджень з «усної історії» в школі. 3. Вивчення «усної історії» в школі як інструмент для розвитку критичного мислення учнів. 4. «Усна історія» як галузь історичного знання. 5. Усна історія та міждисциплінарна інтеграція. 6. Співвідношення понять «усна історія», «жива історія», «жива пам'ять», «усна пам'ять» та ін. 7. Історія повсякдення, мікроісторія, біографічне письмо, соціальна антропологія та їх взаємодія із «усною історією». 8. Організація гуртка «Усна історія» 9. Становлення терміну «усна історія». Джозеф Гоулд, Алан Невінс. 10. Особливості просторового (географічного) інституційного оформлення усної історії. 11. Становлення «усної історії» в США (30-40 рр. ХХ ст.). 12. «Усна історія» у Великобританії: основні напрямки досліджень. 13. «Голос минулого» в інтерпретації Пола Томсона. 14. Усноісторичні дослідження в післявоєнній Німеччині та їхнє виховне значення. 	Поточне оцінювання та самостійна робота					Сума	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Поточне оцінювання	Індивідуальне завдання	Сума	Поточне оцінювання	Контрольна робота	100	T1-T6			T7-T12		20	20	40	10	50	60
Поточне оцінювання та самостійна робота					Сума																								
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2																										
Поточне оцінювання	Індивідуальне завдання	Сума	Поточне оцінювання	Контрольна робота	100																								
T1-T6			T7-T12																										
20	20	40	10	50		60																							

15. Постмодернізм і усна історія (1990–2000-ті рр.).
16. Національні асоціації дослідників «усної історії» у Європі та США.
17. Українська асоціація усної історії: процес інституалізації і діяльність.
18. Основні напрямки сучасних усноісторичних досліджень в Україні.
19. Види і типи інтерв'ю.
20. Етапи підготовки до інтерв'ю. Розробка схеми.
21. Правила проведення інтерв'ю.
22. Теоретичний напрям роботи гуртка «усної історії» в школі (бесіди, доповіді, вікторини).
23. Практичний напрям діяльності шкільного гуртка «усної історії» (експедиції).
24. Етапи пошукової роботи в гуртку «усної історії».
25. Пошук і вибір респондентів.
26. Етика досліджень з «усної історії».
27. Правила роботи із респондентом.
28. Юридична етика та проблема авторського права.
29. Особливості автобіографічного інтерв'ю.
30. Особливості підготовки запитальника (програми інтерв'ю) для досліджень з «усної історії».
31. Питання як спосіб стимуляції і конструювання пам'яті.
32. Види запитань.
33. Техніка інтерв'ювання.
34. Транскрипт інтерв'ю. Нотаційні системи.
35. Порядок паспортизації даних.
36. Супровідні документи при проведенні інтерв'ю.
37. Основні методи аналізу інтерв'ю.
38. Нарративний метод аналізу інтерв'ю. Контент-аналіз.
39. Реконструктивний спосіб аналізу.
40. Проблеми інтерпретації усноісторичних досліджень.
41. Шкільні проекти з усної історії: проблеми та перспективи.
42. Міжнародний проект «Метод усної історії при вивченні новітньої історії в сучасній школі».
43. Аналіз проведеного інтерв'ю (на прикладі індивідуального завдання).
44. Аналіз тематичного запитальника (на прикладі індивідуального завдання).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Контрольна робота виконується від руки на семінарському занятті № 8 (денна форма), або не пізніше ніж за 10 днів до початку сесії (заочна форма навчання).

Під час дистанційного навчання письмова контрольна робота замінюється на тестову контрольну роботу (50 тестів по 1 балу за питання).

У якості індивідуального завдання студент виконує проект. У якості ІНДЗ можна підготувати до друку тези конференції, присвячені «усній історії». Тези чи стаття мають відповідати усім вимогам, містити наукову новизну та належно оформлений бібліографічний апарат.

Вимоги до оформлення проекту

Мультимедійні проекти (презентації) виконуються у програмі для підготовки презентацій

Power Point. Об'єм такого проекту повинен складати не менше ніж 10 слайдів. На одній сторінці (слайді) розміщуються 1–2 зображення, підписи або текст. Зображення мають складати не менше 2/3 об'єму проекту (презентації).

Проект також можна виконати у вигляді підбірки навчально-методичних завдань для школярів, усних джерел до обраної теми, або ж інтерв'ю із респондентом (не менше 20 хв.).

Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>. У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою успішного складання заліку з курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 13.30 – 16.00.

Пропущене заняття студент може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо.

Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна

1. Глушко М. Методика польового етнографічного дослідження. Навч. посібник. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 286 с.
2. Дрогобицька О. Усна історія в школі: основні напрямки та перспективи розвитку. *Історико-краєзнавча діяльність у закладах освіти: проблеми і перспективи. Збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Івано-Франківськ, 22 квітня 2021 р. / За наук. ред. М. Ю. Косила і А. З. Королько. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2022. С. 64 – 67.
3. «Жива історія». Метод усної історії в школі. URL: https://www.ustnayaistoriya.info/wp-content/uploads/2015/08/oral-history_brochure_ukraine_book-web_21x21cm-1.pdf
4. Курилів В. Методика викладання історії: Навч. посібник. Львів, Торонто: Світ, 2003. 248 с. URL: <https://education.holodomor.ca/wp-content/uploads/2020/06/Methodika-vikladannayistorii.pdf>
5. Левітас Ф., Салата О. Методика викладання історії. Посібник учителя. Харків: 2006. 96 с.
6. Мокрогуз О. Інноваційні технології на уроках історії. Х.: «Основа», 2007. 192 с.
7. Незвичайні долі звичайних жінок. Усна історія двадцятого століття. Львів : Вид-во Львівської політехн., 2013. 835 с.
8. Паньків М. Організація польових досліджень з етнографії (для студентів історичного факультету та краєзнавців): Методичний посібник. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 124 с.

9. Слухати, чути, розуміти: усна історія України ХХ–ХХІ століть : зб. наук. праць / за наук. ред. докторки істор. наук Г. Грінченко. Київ : ТОВ «АРТ КНИГА», 2021. 352 с.
10. У пошуках власного голосу: усна історія як теорія, метод та джерело. Збірник наукових статей.http://oralhistory.com.ua/assets/images/img_pub-uaui/u_poshukah_vlasnogo_golosu.pdf
11. Чорна М. Метод проектів на уроках історії. Тернопіль–Харків: Видавництво «Ранок», 2011. 160 с.
12. Яковенко Г. Методика навчання історії: Навчально-методичний посібник. Харків, 2017. 324 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/942225ae-467a-4e6a-9299-ed279e9b6783/content>

Додаткова література

13. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. К.: Ніка-Центр, 2012. 440 с.
14. Боднар Г. Усна історія революції, війни і волонтерства в Україні: як працювати з незавершеним минулим. *Україна–Польща: історична спадщина і суспільна свідомість*. 2023. Вип. 16. С. 268-300.
15. Гончаренко Л. Робота з усними свідченнями на уроках історії: нарративний аналіз // *Таврійський вісник освіти*. 2014. №3. С. 34 – 38. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2014_3_8
16. Грінченко Г. (Авто)біографічне інтерв'ю в усноісторичних дослідженнях: до питання про теорію нарративного аналізу // Режим доступу: oralhistory.com.ua/assets/images/img_pub-ai/shid_zahid/04_G_Grinchenko.pdf
17. Грінченко Г. Усна історія примусу до праці: метод, конспекти, тексти. Харків: «НТМТ», 2012. 304 с.
18. Грінченко Г. Усна історія як метод і джерело дослідження. Режим доступу: <http://history.org.ua/LiberUA/Book/OST/3.pdf>
19. Грінченко Г., Реброва І., Романова І. Усна історія в пострадянських дослідницьких практиках (на прикладі сучасних Білорусії, Росії та України) // *УІЖ*. 2012. № 4. С. 172 – 187. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UIJ_2012_4_13
20. Майдан від першої особи. 45 історій Революції гідності. К.: К.І.С., 2015. 320 с. http://www.memory.gov.ua/sites/default/files/maidan_vid_pershoy_osoby.pdf
21. Майдан від першої особи. Мистецтво на барикадах. Вип. 2. К.: К.І.С., 2016. 304 с. http://www.memory.gov.ua/sites/default/files/maydan_vid_pershoyi_osobi_mistectvo_na_bari_kadah.pdf
22. Майдан від першої особи. Регіональний вимір. Вип. 3.: у 2 ч. Ч. 1. АР Крим – Луганська область. К.: К.І.С., 2017. 416 с. <http://www.memory.gov.ua/sites/default/files/maidan-3-color-low.pdf>
23. Невигадане. Усні історії остарбайтерів. Харків: Видавничий дім «Райдер», 2004. Режим доступу: <http://resource.history.org.ua/item/0009593>
24. Нолл В. Трансформація громадянського суспільства. Усна історія української селянської культури 1920–30 років. К.: Центр досліджень усної історії та культури РОДОВІД, 1999. 559 с.
25. Реброва І. Усна історія і дослідження «пам'яті» // *Схід-Захід: Історико-культурологічний збірник*. 2008. Вип. 11-12. С. 414 – 427. http://keui.wordpress.com/2010/12/29/shid_zahid_11_12
26. Суший О. Проблема колективної травми в українському соціумі та пошук стратегій її опанування. Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/10592/1/S.O.V._Travma.pdf
27. Усна історія російсько-української війни (2014–2015 роки). Вип. 1. К.: К.І.С., 2015. 176 с. <http://www.memory.gov.ua/publication/usna-istoriya-rosiisko-ukrainskoi-viini-2014-2015>
28. Усна історія російсько-української війни (2014–2016 роки). Вип. 2. К., 2016. 464 с. <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>

29. Усна історія російсько-української війни (2014-2016 роки). Вип. 3. К., 2017. 200 с.
<http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>
30. Томсон А. Чотири зміни парадигм в усній історії // Схід-Захід: Історико-культурологічний збірник. 2008. Вип. 11-12. Режим доступу:
http://oralhistory.com.ua/assets/images/img_pub-uau/shid_zahid/01_A_Thomson.pdf
31. Україна модерна. Вип. 11. Київ–Львів, 2007. Тема номеру «Усна історія»
<http://uamoderna.com/arkhiv/46-11>

Інформаційні ресурси

<http://www.iohanet.org> – сайт International Oral History Association (Міжнародна асоціація усної історії)

<http://oralhistory.com.ua> – сайт Української асоціації усної історії

<https://livehistory.org.ua/> - Онлайн-архів усноісторичних та візуальних джерел.

<https://memoria.com.ua/istoria/> - Сайт музею «Жива історія»

<https://podcasts.nv.ua/podcast/236-nashi-30-zhyva-istoriya.html> - **Намі 30**. Жива історія (подкаст)

<https://podcasts.nv.ua/podcast/240-yak-my-vyzyly.html> - «Як ми вижили». Подкаст

<http://history.org.ua/uk> – сайт Інституту історії НАН України, видання «УІЖ».

<http://www.nbu.gov.ua> – сайт Бібліотеки ім.В.Вернадського

<http://etnolog.org.ua/> – сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики і етнології ім. М.Рильського

<https://oralhistory.com.ua/resursi/bibliografiya/an-oral-history-bibliography/> - An Oral History Bibliography. A Research Guide by the Columbia University Center for Oral History

Викладач

О.Я. Дрогобицька

ініціали, прізвище